

# एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको साधारणसभा नियमावली २०६२ (सन् २००५)<sup>१\*</sup>



## प्रस्तावना

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको साधारणसभा व्यवस्थित र नियमित रूपमा सञ्चालन गर्नका लागि एम्नेस्टी नेपालको विधान अनुरूप नेसनल बोर्डले यो नियमावली बनाई लागू गरेको छ ।

## परिच्छेद-१ प्रारम्भिक

### १. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

(क) यस नियमावलीको नाम “एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको साधारणसभा नियमावली २०६२ (२००५)” को पहिलो संशोधन २०६१ (सन् २०१०), दोस्रो संशोधन २०६७ (सन् २०११) तेस्रो संशोधन २०७३, (सन् २०१६), चौथो संशोधन २०७४ (सन् २०१७) रहनेछ ।

(ख) यो नियमावली साधारणसभाबाट अनुमोदन भएपछि तुरुन्त लागू हुनेछ ।

### २. परिभाषा

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा

(क) “एम्नेस्टीनेपाल” भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखालाई जनाउनेछ ।

(ख) “विधान” भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधानलाई जनाउनेछ ।

(ग) “समूह वा निर्माणाधीन समूह” भन्नाले एम्नेस्टी नेपाल शाखाको विधान बमोजिम आवद्धता प्राप्त गरेका समूह वा निर्माणाधीन समूहलाई बुझाउनेछ ।

(घ) “साधारणसभा” भन्नाले एम्नेस्टी नेपाल शाखाको वार्षिक साधारणसभालाई जनाउनेछ ।

(ङ) “नेसनल बोर्ड ” भन्नाले एम्नेस्टी नेपालको परिषद् बैठकबाट निर्वाचित समितिलाई जनाउनेछ ।

(च) “नेसनल बोर्ड पदाधिकारी” भन्नाले नेसनल बोर्डका अध्यक्षदेखि सदस्यसम्मलाई जनाउनेछ ।

(छ) “अध्यक्ष” भन्नाले नेसनल बोर्डका अध्यक्ष वा निजको अनुपस्थितिमा निजको कार्य सम्पादन गर्ने व्यक्तिलाई बुझाउनेछ ।

(झ) “पर्यवेक्षक” भन्नाले एम्नेस्टी नेपालमा आवद्ध निर्माणाधीन समूह र नेसनल बोर्डबाट तोकिएका साधारणसभामा प्रतिनिधित्व गर्ने व्यक्तिहरूलाई बुझाउनेछ ।

(ञ) “निर्वाचन अधिकृत” भन्नाले नेसनल बोर्ड र पुनरावेदन समितिको निर्वाचनका लागि नियुक्त निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाउनेछ ।

(ट) “कर्मचारी” भन्नाले एम्नेस्टी नेपालको राष्ट्रिय सचिवालयमा करारमा कार्यरत निर्देशक समेतका कर्मचारीहरूलाई बुझाउनेछ ।

(ठ) “नोमिनेशन कमिटी” भन्नाले नेसनल बोर्ड तथा पुनरावेदन समितिको निर्वाचनमा उम्मेदवारी दिने व्यक्तिको क्षमता तथा दक्षता मूल्याङ्कन गर्न नेसनल बोर्डले गठन गरेको एक कमिटिलाई बुझाउने छ ।<sup>२</sup>

<sup>१\*</sup> १९औं, २५औं र २६औं वार्षिक साधारणसभाले गरेको संशोधन समाविष्ट २०१७  
२. (ठ) नोमिनेशन कमिटीको प्रावधान नभएकाले मिलाउन । थप गरिएको ।

परिच्छेद-२  
साधारणसभा

३. साधारणसभा र गणपूरक संख्या:

३.१ साधारणसभा

साधारणसभा एम्नेस्टी नेपालको नीतिगत निर्णय लिने सर्वोच्च निकाय हुनेछ । राष्ट्रिय परिषद् र समूहहरूको राष्ट्रिय बैठक गरी यसको २ वटा स्वरूप हुनेछ । राष्ट्रिय परिषद्को बैठक हरेक २/२ वर्षमा बस्नेछ । समूहहरूको राष्ट्रिय बैठक राष्ट्रिय परिषद् बैठकको अन्तरालमा हरेक वर्ष बस्नेछ ।

३.२ गणपूरक संख्या

साधारणसभाको गणपूरक संख्या ५१ प्रतिशत हुनेछ ।

४. राष्ट्रिय परिषद्को गठन : राष्ट्रिय परिषद्को बैठक हरेक २-२ वर्षमा बस्नेछ, जसमा देहाय बमोजिमका सदस्यहरू रहने छन् :

- (अ) नेसनल बोर्डका पदाधिकारी ।
- (आ) पुनरावेदन समितिका पदाधिकारीहरू
- (इ) समूहहरूका दुई-दुई जना प्रतिनिधि ।
- (ई) निर्माणाधीन समूहका एक-एकजना पर्यवेक्षक ।
- (उ) राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारीहरू
- (ऊ) नेसनल बोर्डले तोकेका अन्य पर्यवेक्षकहरू ।
- (ए) युथ नेटवर्कबाट चुनिएर आएका युवा सदस्य <sup>३</sup>

५. समूहहरूको राष्ट्रिय बैठकको गठन: समूहहरूको राष्ट्रिय बैठक राष्ट्रिय परिषद् बैठकको अन्तरालमा हरेक वर्ष बस्नेछ, जसमा देहाय बमोजिमका सदस्यहरू रहने छन् :

- (अ) नेसनल बोर्डका पदाधिकारी ।
- (आ) पुनरावेदन समितिका पदाधिकारीहरू
- (इ) समूहहरूका एक-एक जना प्रतिनिधि ।
- (ई) निर्माणाधीन समूहका एक-एकजना पर्यवेक्षक ।
- (उ) राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारीहरू
- (ऊ) नेसनल बोर्डले तोकेका अन्य पर्यवेक्षकहरू ।

६. एम्नेस्टी नेपाल शाखाको वार्षिक साधारणसभा हुनुभन्दा दुई महिना अघिसम्म आफ्नो वार्षिक साधारणसभा सम्पन्न नगर्ने समूह वा निर्माणाधीन समूहबाट साधारणसभामा प्रतिनिधित्व हुने छैन ।

७. साधारणसभामा सहभागी सदस्यहरूमध्ये समूहहरूबाट प्रतिनिधित्व गर्ने प्रतिनिधिहरूलाई मात्र मताधिकार हुनेछ । यसैगरी परिषद् बैठकको एजेण्डाको कार्यसूचीमा भने युथ नेटवर्कबाट चुनिएर आएका युवा सदस्यहरूलाई पनि भाग लिने र मतदान गर्ने अधिकार रहनेछ ।<sup>४</sup>

<sup>२</sup> २६ औं साधारण सभाबाट थपिएको ।

<sup>२</sup> २६ औं साधारण सभाबाट थपिएका ।

<sup>४</sup> २६ औं साधारण सभाबाट थपिएका ।



८. नेसनल बोर्ड एवं पुनरावेदन समितिको नियमित निर्वाचन तथा एम्नेस्टी नेपाल शाखा विघटनको सिफारिस गर्ने निर्णय केवल राष्ट्रिय परिषद्बाट गरिने छ, अन्य विषयहरूको सम्बन्धमा राष्ट्रिय परिषद् र समूहहरूको राष्ट्रिय बैठकको समान अधिकार हुनेछ ।

९. **विशेष साधारणसभा :**

एम्नेस्टी नेपालअन्तर्गतका समूहहरूमध्ये २५ प्रतिशत समूहहरूद्वारा कार्यसमितिको निर्णयसहित विशेष कारण देखाई विशेष साधारणसभाको माग गरी अनुरोध प्राप्त भएमा नेसनल बोर्डले त्यस्तो अनुरोध प्राप्त भएको ४५ दिनभित्र विशेष साधारणसभा बोलाउने छ ।

(क) विशेष साधारणसभा जुन कार्यका लागि माग भएको हो सोही विषयमा मात्र छलफल गरी निर्णय लिइनेछ ।

(ख) विशेष साधारणसभाको गठन विधानको दफा ९.५ बमोजिम हुने छ ।

(ग) विशेष साधारणसभा माग भएको ९० दिनभित्र नियमित वार्षिक साधारणसभा बस्ने भए त्यस्तो विशेष साधारणसभा बोलाउन नेसनल बोर्ड बाध्य हुने छैन तर विशेष साधारणसभामा पेस गर्ने भनिएका प्रस्ताव नियमित साधारणसभामा प्रस्तुत गर्नु पर्ने छ ।

### परिच्छेद-३

### साधारणसभाको संचालन

१०. **साधारणसभाको बैठक :**

(क) एम्नेस्टी नेपालको साधारणसभा हरेक वर्ष नेसनल बोर्डले तोकेको स्थान, मिति र समयमा बस्नेछ ।

(ख) साधारणसभा हुने मिति र स्थानको जानकारी प्रत्येक समूह तथा निर्माणाधीन समूहलाई ४५ दिन अगावै दिनुपर्नेछ ।

(ग) कुनै पनि समूह वा निर्माणाधीन समूहले साधारणसभामा भाग लिन तोकिए बमोजिमको शुल्क भुक्तानी गरी नवीकरण गरेको हुनु पर्नेछ ।

(घ) साधारणसभाका प्रतिनिधि तथा पर्यवेक्षकहरूको नाम सभा हुनुभन्दा कम्तिमा १५ दिन पूर्व एम्नेस्टी नेपाल राष्ट्रिय सचिवालयमा विधिवत दर्ता भइसकेको हुनुपर्नेछ र कम्तिमा १५ दिन अगावै त्यस्ता प्रतिनिधि तथा पर्यवेक्षकहरूले एम्नेस्टी नेपालको सदस्यता ग्रहण वा नवीकरण गरेको हुनुपर्नेछ ।

तर पहिला दर्ता गराइएको नाम अनुरूपको व्यक्ति उपस्थित हुन नसकेमा उचित कारण खोली समूहले निवेदन दिएमा अध्यक्ष वा निजले तोकेको नेसनल बोर्ड पदाधिकारीको सिफारिसमा सभामा भाग लिन पाउन सक्नेछ ।

११. **साधारण सभाको अध्यक्षता र सभा सञ्चालन**

(क) साधारणसभाको अध्यक्षता नेसनल बोर्डले तोकेको व्यक्तिले गर्नेछन् ।

(ख) साधारणसभा सञ्चालन र आदेश (Order) का लागि अध्यक्षता गर्ने व्यक्ति जिम्मेदार हुनेछन् ।

(ग) साधारणसभाको प्रतिवेदन तयार गर्न अध्यक्षले ३ जनासम्म प्रतिवेदक (Rapporteurs) नियुक्त गर्नेछन् ।

(घ) बैठकका निर्णयहरू तथा अल्पमतको भावनालाई समेत समेट्ने गरी छलफलमा प्रतिविम्बित भावना तथा छलफलको सन्तुलित निचोडसमेतलाई समेटेी प्रतिवेदन तयार गर्नु प्रतिवेदकहरूको कर्तव्य हुनेछ ।

(ङ.) नेसनल बोर्डको सिफारिसमा साधारण सभाले दुई जना गणक (Tellers) नियुक्त गर्नेछ ।

(च) गणकको काम साधारणसभामा मतदान हुँदा अध्यक्षलाई र निर्वाचन हुँदा निर्वाचन अधिकृतलाई आवश्यकताअनुसार सहयोग पुऱ्याउनु हुनेछ ।



- (छ) बैठक सुचारु रूपले सञ्चालन गर्न अध्यक्षले कसैलाई पनि बोलनबाट रोक लगाउन उपयुक्त सम्भेमा रोक लगाउन सक्नेछन् ।
- (ज) बैठकको अवधिमा अध्यक्षले आवश्यक परेको खण्डमा यो नियमावलीको व्याख्याबारे र बैठक सञ्चालन विधिसम्बन्धी विवादित प्रश्नहरूको सम्बन्धमा फैसला (Ruling) गर्न सक्नेछन् ।
- (झ) अध्यक्षको फैसलाका सम्बन्धमा कुनै विवाद उत्पन्न भए उक्त फैसलालाई तत्काल निर्णयका लागि बैठक समक्ष प्रस्तुत गरिनेछ र बैठकको निर्णय अनुसार नै हुनेछ ।
- (ञ) अध्यक्षले कुनै पनि समय साधारणसभाको चालू सत्र निश्चित समयको लागि स्थगन गर्न सक्नेछन् ।
- (ट) अध्यक्षले कुनै पनि समयमा वक्ताहरूको समयावधि सिमित गर्न सक्नेछन् । अध्यक्षले बैठक समक्ष बोल्न चाहने सहभागीहरूको नाम बोल्न शुरु गर्नु अघि नै सूचिकृत गर्नेछन् र अन्य वक्ताहरूको सूची बन्द गर्न शिफारिस गर्न सक्नेछन् । तर यो व्यवस्थाले कुनै पनि सहभागीको प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने वा प्रस्ताव पेश गर्ने अधिकारलाई खण्डित गर्नेछैन ।
- (ठ) अध्यक्षले कुनै पनि समय छलफलका विषयहरू (Agenda) को कुनै खास विषयमा समयावधि सिमित गर्ने वा समयावधि समाप्त भएको घोषणा गरी विषयलाई मत (Vote) का लागि लैजान वा छलफल बन्द गर्ने प्रस्ताव गर्न सक्नेछन् ।

### परिच्छेद-४ छलफलका विषयहरू

#### १२. छलफलका विषयहरू (Agenda)

- (क) साधारणसभामा छलफलका लागि कुनै पनि विषय समावेश गर्नको लागि नेसनल बोर्ड वा समूहहरूबाट मात्र प्रस्ताव प्रस्तुत गर्न सकिनेछ ।
- (ख) नेसनल बोर्डका महासचिव र निर्देशकले अध्यक्षसँग परामर्श गरी साधारणसभामा छलफल हुने विषयहरू (Agenda) तयार गरी साधारणसभा शुरु हुनु १५ दिन अगावै समूह तथा निर्माणाधीन समूहहरूमा पठाउनु पर्नेछ, जसलाई साधारणसभामा पेश गरिनु अगावै नेसनल बोर्डको बैठकबाट अनुमोदन गराउनु पर्नेछ ।
- (ग) समूहका तर्फबाट प्रस्तुत हुने कुनै पनि प्रस्ताव समूहको कार्यसमितिको निर्णयको प्रतिलिपिका साथ विशेष प्रस्तावका रूपमा साधारणसभा शुरु हुनु २१ दिन अगावै राष्ट्रिय सचिवालयमा दर्ता गराउनु पर्नेछ ।
- (घ) उल्लिखित प्रस्तावहरू साधारणसभाको प्रथम सत्रमै स्वीकृतिका लागि प्रस्तुत गरिनेछ र बैठकको स्वीकृति पश्चात् मात्र ती विषयहरू साधारणसभाको छलफलको विषयमा समावेश भएको मानिनेछ ।
- (ङ) साधारणसभाबाट स्वीकृत भएमा बाहेक अन्य कुनै पनि विषयका सम्बन्धमा बैठकमा छलफल गरिनेछैन ।
- (च) माथि जुनसुकै कुरा उल्लेख गरिएको भएपनि अत्यन्त जरूरी विषयका सम्बन्धमा बैठकमा छलफल हुन आवश्यक देखिएमा त्यस्तो विषयमा जरूरी प्रस्ताव (Emergency Resolution) का रूपमा साधारणसभा प्रारम्भ हुनुभन्दा १२ घण्टा पहिले नेसनल बोर्डले सचिवालयमा दर्ता गर्न सक्नेछ ।
- (छ) उल्लिखित १२ घण्टाको समय भन्दा पछि दर्ता हुन आएको कुनै पनि प्रस्तावलाई जरूरी प्रस्तावका रूपमा लिइनेछैन ।
- (ज) माथि जुनसुकै कुरा उल्लेख गरिएको भए पनि एम्नेस्टीको कार्यसँग असम्बन्धित र संस्थाको मर्यादामा आँच आउने खालका कुनै पनि प्रस्तावलाई नेसनल बोर्डले साधारणसभाको छलफलको विषयको रूपमा समावेश गर्ने छैन ।

### परिच्छेद-५ योजना तथा प्रतिवेदन प्रस्तुति



१३. देहाय बमोजिमका प्रतिवेदनहरू देहाय बमोजिमका व्यक्तिहरूले तयार गरी प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ :

- (क) एम्नेस्टी नेपालको Operational Plan अन्तर्गत सञ्चालन भएका गतिविधिहरूको वार्षिक प्रतिवेदन निर्देशक वा निजको अनुपस्थितिमा निजको जिम्मेवारी सम्हालेका वा नेसनल बोर्डले तोकेको व्यक्ति ले प्रस्तुत गर्नेछन् । त्यस्तो प्रतिवेदनमा एम्नेस्टी नेपालले गत साल सम्पन्न गरेका र आगामी साल गर्ने लक्ष्य राखिएका विभिन्न कार्यक्रम समावेश हुनेछन् ।
- (ख) एम्नेस्टी नेपालको आर्थिक प्रतिवेदन नेसनल बोर्डका कोषाध्यक्ष वा निजको अनुपस्थितिमा नेसनल बोर्डले तोकेको नेसनल बोर्डका पदाधिकारीबाट प्रस्तुत हुनेछ । त्यस्तो प्रतिवेदनमा गत सालको आम्दानी खर्च तथा चालु वर्षका लागि अनुमानित आय तथा खर्चको विवरण समावेश हुनुपर्नेछ ।
- (ग) नेसनल बोर्डका नीतिगत निर्णयहरू सम्बन्धी गतिविधिहरूको प्रतिवेदन नेसनल बोर्डका महासचिव वा निजको अनुपस्थितिमा उपमहासचिवले प्रस्तुत गर्नेछन् ।
- (घ) एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको एकीकृत रणनीतिक योजनामा आधारित भई नेसनल बोर्डले तयार गरेको National Strategic Plan नेसनल बोर्डद्वारा तोकिएको पदाधिकारीले प्रस्तुत गर्नेछ ।

परिच्छेद-६

प्रस्ताव माथिको छलफल र निर्णय

१४. छलफलको प्रक्रिया:

- (क) नेसनल बोर्डका तर्फबाट प्रस्तुत प्रस्ताव साधारणसभाका अध्यक्षको अनुमतिले तोकिएको नेसनल बोर्ड पदाधिकारीले बैठकमा प्रस्तुत गर्नेछन् ।
- (ख) समूहका तर्फबाट प्रस्तुत प्रस्ताव सम्बन्धित समूहका प्रतिनिधिले पेश गर्नेछन् ।  
तर त्यसरी समूहका तर्फबाट प्रस्ताव प्रस्तुत गर्दा प्रस्तुतकर्ताले समूहबाट निर्णय भई आएको लिखित विवरण मात्र प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ ।
- (ग) त्यसरी समूहबाट प्रस्तुत प्रस्तावमा साधारणसभाको कुनै सदस्यले संशोधन प्रस्ताव पेश गर्न चाहेमा एकजना सदस्यको समर्थन सहित संशोधन प्रस्ताव पेश गर्न सक्नेछन् ।  
तर त्यस्तो संशोधन प्रस्तावले मूल प्रस्तावको मर्म विपरीत भएमा मान्यता दिइनेछैन ।
- (घ) त्यसरी प्रस्तुत हुन आएको संशोधन प्रस्तावलाई मूल प्रस्ताव प्रस्तुतकर्ताले स्वीकार गरेमा सो संशोधित प्रस्तावलाई नै मूल प्रस्ताव मानिनेछ ।  
तर संशोधित प्रस्तावलाई प्रस्ताव प्रस्तुतकर्ताले स्वीकार नगरेमा मूल प्रस्ताव र संशोधित प्रस्ताव दुवै साधारणसभामा निर्णयार्थ पेश गरिनेछ ।
- (ङ) त्यस्तो मूल प्रस्ताव वा संशोधन प्रस्ताव प्रस्तुत गर्दा प्रस्तावकर्ताहरूलाई आ-आफ्नो प्रस्ताव वा संशोधनको औचित्य सिद्ध गर्नका लागि साधारणसभाका अध्यक्षले निश्चित समय तोक्यो मन्तव्य राख्ने मौका दिनेछन् । त्यसरी मन्तव्य राख्दा निजहरूले आफ्नो प्रस्ताव वा संशोधन फिर्ता लिन सक्नेछन् ।

१५. निर्णय:

- (क) साधारणसभामा विधान संशोधन र अन्य कुनै असाधारण विषयहरू (जस्तो एम्नेस्टी नेपाल भंग गर्ने) जस्ता गम्भीर विषय बाहेक अन्य सामान्य विषयका प्रस्तावहरूको निर्णय साधारणसभामा उपस्थित सदस्यहरूको सामान्य बहुमतबाट हुनेछ । कुनै प्रस्ताव असाधारण प्रकृतिको भए नभएको निर्णय गर्ने अन्तिम अधिकार नेसनल बोर्डको हुनेछ ।
- (ख) प्रस्ताव उपर मतदान हुँदा प्रतिनिधिहरूले आ-आफ्नो परिचय पत्र (Voting card) देखाई मत दिनुपर्नेछ ।
- (ग) प्रस्ताव उपर भएको मतदानको गणना बैठकको अध्यक्षले गर्नेछन् । यसका लागि उनले गणकको सहयोग लिन सक्नेछन् ।



(घ) मतदान हुँदा मत बराबर भएमा सभाको अध्यक्षको मत निर्णायक मानिनेछ ।

#### परिच्छेद-७

### नियम पालनासम्बन्धी प्रश्न तथा सूचनाको माग

#### १६. नियमपालन सम्बन्धी प्रश्न (Points of Order):

(क) साधारणसभामा कुनै पनि प्रस्ताव उपर छलफल हुँदा सहभागी प्रतिनिधिहरूले नियमपालनसम्बन्धी प्रश्न उठाउन सक्नेछन् ।

(ख) त्यस्तो नियमपालनसम्बन्धी प्रश्न सभाको सञ्चालन र छलफलको विषयसँग अनिवार्य रूपले सम्बन्धित हुनुपर्नेछ ।

तर मतदानका समयमा मतदान प्रक्रियासँग सम्बन्धित विषयमा बाहेक अन्य विषयमा नियम पालनसम्बन्धी प्रश्न उठाउन पाइनेछैन ।

(ग) निम्न विषयलाई प्रतिनिधिहरूले नियमपालनसम्बन्धी प्रश्नका रूपमा उठाउन सक्नेछन् ।

(अ) अध्यक्षलाई रूलिङ (Ruling) गर्नका लागि अनुरोध ।

(आ) अध्यक्षको रूलिङ (Ruling) माथि चुनौति दिने ।

तर यसका लागि अर्को प्रतिनिधिको समर्थन आवश्यक हुनेछ ।

(इ) कुनै प्रस्ताव उपर मतदान नगर्नका लागि ।

(ई) कुनै विषयवस्तुलाई नेसनल बोर्ड वा साधारणसभाको कुनै समितिमार्फत निरोपणका लागि पेश गर्नका लागि ।

(घ) माथि जुनसुकै कुरा उल्लेख गरिएको भए पनि कुनै विषयमा मतदान गर्ने, नगर्ने वा चाडै गर्ने सम्बन्धी विषयमा अन्तिम निर्णय गर्ने अधिकार अध्यक्षको हुनेछ, जसका सम्बन्धमा चुनौति गर्न सकिनेछैन ।

तर अध्यक्षले कुनै पनि विवादित विषयलाई अनिर्णित अवस्थामा भने राख्न सक्नेछैनन् ।

#### १७. सूचनाको माग (Points of information)

सभाका कुनै पनि सहभागीले अध्यक्ष वा वक्ता समक्ष सम्बन्धित विषयमा सूचनाको आग्रह गर्न सक्नेछ । तर त्यस्तो आग्रहले कुनै पनि तर्क प्रस्तुत गरेको मानिनेछैन ।

#### परिच्छेद-८

### मताधिकार र निर्वाचन

#### १८ मताधिकार:

(क) एम्नेस्टी नेपालको वार्षिक साधारणसभाका प्रतिनिधिहरूलाई मात्र निर्वाचनमा मताधिकार रहनेछ ।

(ख) मताधिकार प्राप्त प्रतिनिधिहरूलाई प्रतिनिधि परिचयपत्र (voting card) उपलब्ध गराइनेछ ।

(ग) प्रतिनिधिहरूलाई उपलब्ध गराइने भोटिंग कार्ड (voting card) मा क्रमसंख्या, साधारणसभा सदस्य दर्ता पुस्तिकाको दर्ता नम्बर र प्रतिनिधिको नाम, फोटो राखी प्रतिनिधि र अध्यक्षको सही समेत गराई उपलब्ध गराइनेछ ।

(घ) कुनै प्रतिनिधिले परिचयपत्र हराएमा दर्ता पुस्तिकाका आधारमा अध्यक्षले परिचय पत्रको प्रतिलिपि उपलब्ध गराउन सक्नेछन् ।

तर निर्वाचनमा मतदानको कार्य प्रारम्भ भइसकेको अवस्थामा भने परिचय पत्रको प्रतिलिपि उपलब्ध गराउने अधिकार निर्वाचन अधिकृतलाई मात्र हुनेछ ।

- (ड) कुनै प्रतिनिधिले आफ्नो परिचयपत्र अरू कसैलाई उपलब्ध गराई अधिकारको दुरुपयोग गरेको पाइएमा साधारणसभामा निजको प्रतिनिधिको हैसियत समाप्त हुनेछ । यसरी प्रतिनिधिको हैसियत समाप्त भएको घोषणा गर्ने अधिकार निर्वाचनका समयमा निर्वाचन अधिकृतको र अन्य अवस्थामा साधारणसभाका अध्यक्षको हुनेछ ।

यसरी प्रतिनिधिको हैसियत समाप्त भएको ठहर गर्नु अघि निजलाई सफाइको मौकाबाट भने बन्चित गरिने छैन ।

#### १९. नेसनल बोर्ड को निर्वाचन

- (क) एम्नेस्टी नेपाल नेसनल बोर्ड एवं पुनरावेदन समितिको नियमित निर्वाचन राष्ट्रिय परिषदबाट गरिनेछ । कुनै पद रिक्त भई पदपूर्ति गर्नु पर्ने अवस्थामा वा अविश्वासको प्रस्ताव पारित भई नेसनल बोर्ड वा पुनरावेदन समिति विघटन भई नयाँ समिति गठन गर्नु पर्ने अवस्थामा समूहहरूको राष्ट्रिय बैठक वा आकस्मिक साधारणसभाबाट पनि नेसनल बोर्ड वा पुनरावेदन समितिको निर्वाचन गर्न सकिनेछ ।

- (ख) नेसनल बोर्ड वा पुनरावेदनसमितिको निर्वाचन एम्नेस्टी नेपालको विधान बमोजिम प्रजातान्त्रिक प्रक्रियाका आधारमा एक व्यक्ति एक मत अनुरूप गोप्य मतदान प्रक्रियाबाट हुनेछ ।

- (ग) नेसनल बोर्ड र पुनरावेदन समितिको निर्वाचनका लागि नेसनल बोर्ड ले राष्ट्रिय परिषद बैठक हुनु भन्दा ४५ दिन अगाडि एक निर्वाचन अधिकृत नियुक्त गर्नेछ ।

- (घ) निर्वाचन सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य निर्वाचन अधिकृतले गणकहरूको सहयोगमा पूरा गर्नेछन् ।

- (ङ) १) राष्ट्रिय परिषदबाट निम्नानुसारका नेसनल बोर्डका पदाधिकारिहरूको निर्वाचन हुने छ ।<sup>5</sup>

क) अध्यक्ष : १ जना

ख) कोषाध्यक्ष : १ जना

ग) सदस्य : ७ (कम्तीमा ३ जना महिला सहित) जना ।

नोट : यस उपखण्डको प्रयोजनकालागि मतदानको अधिकार: एम्नेस्टी नेपालमा आवद्धताको मान्यता प्राप्त समूहका प्रतिनिधिहरूलाई रहनेछ ।

- (च) कुनै पदमा उम्मेदवार हुन चाहने विधान बमोजिमको योग्यता पुगेका सदस्यले आफ्नो समूहबाट सो पदमा उम्मेदवार हुनको लागि सिफारिस प्राप्त गर्नुका साथै साधारणसभाको प्रतिनिधि वा नेसनल बोर्ड वा पुनरावेदन समितिको पदाधिकारी रहेको हुनु पर्नेछ । एउटा समूहले नेसनल बोर्ड का ११ पदमध्ये कुनै एक पदमा र पुनरावेदन समितिको ३ मध्ये कुनै एक पदमा मात्र उम्मेदवारी दिन सक्नेछ ।

स्पष्टीकरण : आफ्नो समूह भन्नाले कुनै व्यक्तिको मनोनयन हुँदाको अवस्थामा सो समूहको सदस्यको रूपमा कार्यरत व्यक्ति हुनु पर्नेछ । साथै तोकिए बमोजिमको रित पूरा गरी नोमिनेशन कमिटीले सिफारिश गरेको व्यक्तिले पनि उम्मेदवारी दिन सक्नेछ ।<sup>6</sup>

- (छ) राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारी, निर्माणाधिन समूहका पर्यवेक्षक र नेसनल बोर्ड बाट मनोनित पर्यवेक्षकहरूलाई उम्मेदवारी दिने अधिकार हुनेछैन ।

- (ज) नेसनल बोर्डद्वारा गठित तीन सदस्यीय नोमिनेशन कमिटीले साधारणसभा प्रारम्भ हुनुभन्दा तीन महिना अगाडिबाट आफ्नो काम थाल्नेछ । एम्नेस्टी नेपालको नेसनल बोर्ड र पुनरावेदन कमिटीमा उम्मेदवार बन्न चाहने समूह तथा अन्य सदस्यहरूले उक्त कमिटीसमक्ष तोकिएको प्रावधान पूरा गरी आफ्नो चाहना पत्र पेश गर्नुपर्नेछ । कमिटीले काम थालेको डेढ महिना भित्र त्यसरी आएका चाहनापत्रका बारेमा आफ्नो सिफारिश

<sup>5</sup> २५ औं वार्षिक साधारणसभामाद्वारा परिमार्जित । परिमार्जन गर्नु अघि निम्न व्यवस्था रहेको :

(ड) परिषदले रा.का.स.का लागि अध्यक्ष -१, उपाध्यक्ष -१, महासचिव-१, उपमहासचिव-१ कोषाध्यक्ष -१ र २ जना महिला सदस्यसहित अन्य ४ जना सदस्य गरी कूल ११ सदस्यीय कार्य समिति तथा पुनरावेदन समितिका लागि संयोजक-१, महिला सदस्य-१ र सदस्य १ गरी जम्मा ३ सदस्यीय समितिको निर्वाचन गर्नेछ ।

<sup>6</sup> २६औं वार्षिक साधारणसभामाद्वारा थप गरिएको ।



निर्वाचन समितिलाई पेश गर्नेछ । समूहमार्फत सदस्य बनेकाहरूले चाहना पत्रमा समूह सिफारिश अनिवार्य राख्नुपर्नेछ । यस्तो पत्र तोकिएको समयभित्र राष्ट्रिय सचिवालयमा उम्मेदवार वा समूहका प्रतिनिधि उपस्थित भई, हुलाकमार्फत, फ्याक्स वा इमेलको माध्यमबाट विधिवत दर्ता गराउनुपर्नेछ । रीतपूर्वक नभरिएको वा तोकिएको समय भन्दा पछि प्राप्त भएका मनोनयन पत्रहरूले मान्यता पाउने छैनन्।<sup>7</sup>

- (भ) उम्मेदवारी मनोनयन पत्रकासाथ तोकिएको ढाँचामा उम्मेदवारको एक पेजको व्यक्तिगत विवरण (Curriculum vitae) र नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि संलग्न गर्नु पर्नेछ । त्यसरी सचिवालयमा दर्ता भएको उम्मेदवारहरूको मनोनयनको जानकारी उम्मेदवारको व्यक्तिगत विवरणका साथ सचिवालयले साधारणसभा भन्दा १५ दिन अगावै सबै समूह वा निर्माणाधिन समूहहरूमा पठाउनु पर्नेछ ।
- (ब) निर्वाचन प्रयोजनका लागि साधारणसभा आयोजनास्थलमै निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय रहनेछ ।
- (ट) निर्वाचन अधिकृतले राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारी तथा गणकहरूको सहायता लिई मतदाता तथा उम्मेदवारको नामावली प्रकाशन गर्नुका साथै नाम फिर्ता, दावी विरोध, अन्तिम नामावली प्रकाशन लगायत मतदान सम्बन्धी कार्यक्रम प्रकाशित गरी सोही कार्यक्रम अनुसार यो नियमावलीको अधीनमा रही निर्वाचन सम्पन्न गर्नेछन् ।
- (ठ) राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारीहरूले निर्वाचन अधिकृतको काममा सहयोग गर्नेछन् र निर्वाचनको विषयमा निष्पक्ष रहनेछन् ।
- (ड) प्रत्येक पदका उम्मेदवारलाई साधारणसभाको प्रारम्भिक सत्रमा बढीमा ५ मिनेटका दरले मन्तव्य व्यक्त गर्ने अवसर दिइनेछ । यस्तो मन्तव्य प्रकट गर्दा कसैप्रति लाञ्छना लगाउन, संस्था प्रति अनास्था प्रकट गर्ने वक्तव्य दिन तथा भुठा आश्वासन दिन पाइने छैन ।
- (ढ) निर्वाचनमा प्रत्येक पदका लागि अलग अलग मत पत्र (ballot paper) राखिनेछ र प्रत्येक मताधिकार प्राप्त प्रतिनिधिहरूलाई पतिनिधि परिचयपत्रका आधारमा मतपत्र उपलब्ध गराइनेछ ।
- (ण) मतदान वा मतगणनाका समयमा निगरानी गर्नको लागि उम्मेदवारहरूले आफैं बस्न वा प्रतिनिधि नियुक्त गर्न सक्नेछन् ।
- (त) मतपत्रमा नेपाली वर्णानुक्रम अनुसार उम्मेदवारहरूको नाम अंकित हुनेछ ।
- (थ) मतदाताले मतदान गर्दा उम्मेदवारको नाम अगाडी दिइको कोष्ठमा  चिन्ह लगाई मतदान गर्नुपर्नेछ ।
- (द) मतदान गर्दा तोकिएबमोजिमको पद तथा संख्यामा अनिवार्य मत प्रदान गर्नुपर्नेछ । निर्वाचित हुनुपर्ने भन्दा कम वा बढी उम्मेदवारलाई मतदान गरेमा त्यस्तो मतपत्र बदर हुनेछ ।
- (ध) मतदानको कार्य सम्पन्न हुनासाथ उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधिको रोहवरमा निर्वाचन अधिकृतले आवश्यकता अनुसार अन्य कर्मचारी र गणकहरूको सहायता लिई मतगणना गर्नेछन् ।
- (न) नेसनल बोर्डको अध्यक्ष र कोषाध्यक्षमा अधिकतम मत ल्याउने एक एक जना र सदस्यमा ७ जना (कम्तीमा ३ जना महिला को प्रतिनिधित्व हुनेगरी ) अधिकतम मत ल्याउने उम्मेदवारलाई निर्वाचित घोषित गरिनेछ । त्यसैगरी पुनरावेदन समितिको संयोजक, महिला सदस्य र सदस्य पदमा सर्वाधिक मत हासिल गर्ने एकएक जनालाई निर्वाचित घोषित गरिनेछ ।
- (प) कुनै पदमा मत बराबरी भएमा मत बराबर हुने उम्मेदवारहरूका बीच गोला प्रथाद्वारा निर्णय लिइनेछ ।

<sup>7</sup> २६औं वार्षिक साधारणसभा २०७४ द्वारा परिमार्जित । सो अधि निम्न व्यवस्था रहेको :

ज) नोमिनेशन कमिटीको व्यवस्था थप गरिएकाले सोअनुसार मिलान गरिएको । तर यो भन्दा पहिलाको व्यवस्था निम्नानुसार थियो । समूहहरूबाट प्राप्त हुने उम्मेदवारको सिफारिश साधारणसभा प्रारम्भ हुनुभन्दा २५ दिन अगावै राष्ट्रिय सचिवालयमा उम्मेदवार वा समूहका प्रतिनिधि उपस्थित भई, हुलाकमार्फत, फ्याक्स वा इमेलको माध्यमबाट विधिवत दर्ता गराउनु पर्नेछ । रीतपूर्वक नभरिएको वा तोकिएको समय भन्दा पछि प्राप्त भएका मनोनयन पत्रहरूलाई मान्यता दिइने छैन ।



- (फ) निर्वाचन वा मतगणना सम्बन्धमा कुनै विवाद भएमा निर्वाचन अधिकृत र गणकहरू सम्मिलित समितिको निर्णय अन्तिम मानिनेछ ।
- (ब) समूह नवीकरण र निर्धारित समयमा साधारणसभा नभएका समूह वा निर्माणाधिन समूहको प्रतिनिधि वा पर्यवेक्षकलाई साधारणसभामा भाग लिने अधिकार रहने छैन । निर्धारित समयमा समूह नवीकरण वा समूहको साधारणसभा नगर्ने समूहको तर्फबाट कोही उम्मेदवार भएको अवस्थामा निजको उम्मेदवारी अमान्य हुनेछ ।

**परिच्छेद-९**  
**नियमावलीको संशोधन**

**२०. नियमावली संशोधनको प्रस्ताव**

- (क) नेसनल बोर्डले यो नियमावली संशोधन गर्न आवश्यक देखेमा आवश्यक संशोधन गरी साधारणसभाबाट अनुमोदन गराउनु पर्नेछ ।
- (ख) कुनै मान्यताप्राप्त समूहले यो नियमावलीमा संशोधन गराउन चाहेमा यसै नियमावलीको परिच्छेद ४ बमोजिम छलफलका विषयहरूमा समावेश गरी गराई संशोधन प्रस्ताव ल्याउन सक्नेछन् ।

**२१. संशोधन भएको मानिने**

- (क) नेसनल बोर्डबाट गरिएको संशोधन साधारणसभाबाट अनुमोदन भएपश्चात् र समूहबाट प्रस्तावित संशोधन साधारणसभामा उपस्थित प्रतिनिधिहरूको बहुमतले पारित गरेमा यो नियमावलीमा संशोधन भएको मानिनेछ ।
- (ख) पारित संशोधन तुरुन्तै लागू हुनेछ ।

**२२. खारेजी तथा बचाऊ :**

- (क) ए. आई. नेपाल राष्ट्रिय परिषद नियमावली २०१५ खारेज गरिएको छ ।
- (ख) एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको साधारणसभा नियमावली २०७३ प्रारम्भ हुनु अघि भए गरेका काम कारवाही यसै नियमावली अनुरूप भए गरेको मानिने छ ।

♣ समाप्त ♣